

FINANSE PUBLICZNE

Zagadnienia ustrojowe i prawne

Andrzej Borodo

SERIA AKADEMICKA

FINANSE PUBLICZNE

Zagadnienia ustrojowe i prawne

Andrzej Borodo

SERIA AKADEMICKA

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 20 sierpnia 2019 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Paulina Staniszevska-Chudzik

Opracowanie redakcyjne
Agnieszka Zagozda

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

 prawolubni
The logo for 'prawolubni' features the word in a stylized, lowercase font with a small heart above the 'i'. Below the text is a decorative wavy line.

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8187-051-1

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Przedmowa	11
Rozdział I	
Finanse publiczne – zagadnienia ogólne	13
1. Pojęcie, przedmiot, cechy finansów publicznych.....	13
2. Finanse publiczne a podział produktu krajowego i dochodu narodowego ...	16
3. Finanse publiczne a zadania państwa.....	18
4. Funkcje finansów publicznych	20
5. Podział zadań, wydatków, dochodów w sferze finansów publicznych.....	21
6. Państwo i inne podmioty prowadzące publiczną działalność finansową...	23
7. Rachunkowość w sferze finansów publicznych.....	26
8. Polityka finansowa – wybrane aspekty	28
Rozdział II	
Prawo finansowe – zagadnienia ogólne	33
1. Ogólne założenia ustrojowo-prawne finansów publicznych.....	33
2. Pojęcie prawa finansowego.....	34
3. Źródła prawa finansowego	36
4. Charakterystyka ogólna instytucji prawa finansowego.....	39
5. Formy prawne działania administracji w sprawach z zakresu finansów publicznych.....	43
6. Kontrola finansowa	46
7. Administracja finansowa w Polsce	48
Rozdział III	
Budżet państwowy i finanse państwa	55
1. Budżet państwa i ustawa budżetowa	55
2. Ustawa budżetowa – upoważnienie	57
3. Zasady budżetowe	58
4. Państwowe jednostki sektora finansów publicznych	60

4.1. Uwagi ogólne.....	60
4.2. Jednostki budżetowe.....	61
4.3. Państwowe fundusze celowe.....	62
4.4. Agencje wykonawcze, uczelnie publiczne, instytucje kultury, publiczne zakłady opieki zdrowotnej, inne formy organizacyjne.....	63
5. Układ budżetu państwa i ustawy budżetowej.....	64
6. Klasyfikacja budżetowa.....	67
6.1. Uwagi ogólne.....	67
6.2. Części budżetu państwa.....	68
6.3. Działy budżetowe i rozdziały budżetowe.....	69
6.4. Paragrafy dochodów, wydatków, środków, przychodów i rozchodów ...	69
7. Opracowanie projektu budżetu państwa.....	71
8. Problem nieuchwalenia budżetu przed rozpoczęciem roku budżetowego....	72
9. Uchwalanie ustawy budżetowej.....	74
10. Wieloletni plan finansowy państwa.....	75
11. Wykonywanie ustawy budżetowej.....	76
12. Budżet zadaniowy.....	79
13. Odpowiedzialność za wykonanie ustawy budżetowej.....	80
14. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.....	83
15. Rodzaje wydatków budżetu państwa.....	84
16. Dotacje z budżetu państwa.....	87
17. Dług publiczny i deficyt budżetowy.....	90
18. Skarbowe papiery wartościowe.....	93
19. Procedury oszczędnościowe i sanacyjne dotyczące deficytu i długu publicznego oraz reguły wydatkowe.....	95
20. Poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa i Banku Gospodarstwa Krajowego.....	97
21. Działalność gospodarcza państwa.....	98
22. Spółki Skarbu Państwa.....	100
23. Finanse ubezpieczeń społecznych.....	102
24. Finanse opieki zdrowotnej.....	107
25. Finanse ochrony środowiska.....	110

Rozdział IV

Dochody publiczne i podatki.....	115
1. Rodzaje dochodów publicznych.....	115
2. Pojęcie i elementy konstrukcji podatku.....	119
3. Klasyfikacje podatkowe.....	122
4. Obowiązek podatkowy, zobowiązanie podatkowe, inne elementy prawne podatku.....	126
5. Organy podatkowe, postępowanie podatkowe, postępowanie egzekucyjne.....	129

6. Przepięstwa i wykroczenia przeciwko obowiãzkom podatkowym	132
7. Ogólna charakterystyka wybranych podatków	136
7.1. Podatek od towarów i usług.....	136
7.2. Podatek akcyzowy	137
7.3. Podatek dochodowy od osób fizycznych.....	138
7.4. Podatek dochodowy od osób prawnych.....	140
7.5. Podatek od nieruchomości.....	141
7.6. Podatek rolny	142

Rozdział V

Finanse samorządu terytorialnego	145
1. Pojęcie i zadania samorządu terytorialnego.....	145
2. Wydatki samorządu	147
3. Prawo budżetowe samorządu terytorialnego	148
3.1. Pojęcie budżetu jednostki samorządu terytorialnego	148
3.2. Jednostki budżetowe, zakłady budżetowe, inne jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego	149
3.3. Dochody i wydatki bieżące oraz majątkowe. Klasyfikacja budżetowa ...	150
3.4. Opracowanie projektu i uchwalanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego.....	152
3.5. Wykonywanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego	153
3.6. Kontrola wykonania budżetu jednostek samorządu terytorialnego	155
4. Działalność komunalna i gospodarcza samorządu terytorialnego.....	156
5. Podział podatków pomiędzy państwo i samorządy terytorialne.....	160
6. Dochody jednostek samorządu terytorialnego w przepisach Konstytucji RP i Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego	161
7. Udziały jednostek samorządu terytorialnego w podatkach dochodowych....	164
8. Subwencje ogólne jako dochody jednostek samorządu terytorialnego.....	165
8.1. Subwencje gminne.....	165
8.2. Subwencje powiatowe	166
8.3. Subwencje wojewódzkie	167
9. Wpłaty gmin, powiatów i województw	168
10. Subwencja oświatowa dla jednostek samorządu terytorialnego	170
11. Dotacje celowe jako dochody jednostek samorządu terytorialnego	171
12. Dług samorządu terytorialnego.....	172
13. Pozycja, organy i działalność regionalnych izb obrachunkowych	176

Rozdział VI

Banki, ustrój pieniężny, Narodowy Bank Polski	179
1. Prawo bankowe i czynności bankowe	179
2. Formy organizacyjnoprawne banków	182
3. Komisja Nadzoru Finansowego i nadzór nad bankami	185

4. Pieniądz i ustrój pieniężny	187
5. Pozycja i organy Narodowego Banku Polskiego	190
6. Instrumenty polityki pieniężnej stosowane przez Narodowy Bank Polski...	193
6.1. Rezerwy obowiązkowe.....	193
6.2. Kredyt refinansowy.....	194
6.3. Dyskonto i redyskonto weksli stosowane przez Narodowy Bank Polski	195
6.4. Operacje Narodowego Banku Polskiego na rynku finansowym	195
6.5. Instrumenty dewizowe Narodowego Banku Polskiego.....	196
7. Elementy prawa dewizowego.....	197
8. Elementy działalności finansowej Narodowego Banku Polskiego (w świetle sprawozdania finansowego za 2018 r. i danych o wysokości stóp procentowych)	200
 Rozdział VII	
Finanse Unii Europejskiej a finanse Rzeczypospolitej Polskiej.....	203
1. Unia Europejska – uwagi ogólne.....	203
2. Budżet Unii Europejskiej i procedura budżetowa	205
3. Dochody i wydatki budżetu Unii Europejskiej.....	208
4. Unia Walutowa. Europejski Bank Centralny	211
5. Regulacje finansowe UE a finanse Rzeczypospolitej Polskiej.....	215
5.1. Uwagi wstępne	215
5.2. Budżet środków europejskich.....	216
5.3. Przepisy UE i regulacje krajowe dotyczące wykorzystania funduszy unijnych	218
5.4. Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.....	221
5.5. Pomoc publiczna.....	223
5.6. Aspekty podatkowe.....	224
5.7. Aspekty prawa celnego	225
 Odpowiedzi na pytania z rozdziałów I–VII.....	229
 Bibliografia.....	253

WYKAZ SKRÓTÓW

BGK	- Bank Gospodarstwa Krajowego
DNB	- dochód narodowy brutto
EBC	- Europejski Bank Centralny
ESBC	- Europejski System Banków Centralnych
FRD	- Fundusz Rezerwy Demograficznej
FUS	- Fundusz Ubezpieczeń Społecznych
GUS	- Główny Urząd Statystyczny
j.s.t.	- jednostka samorządu terytorialnego
k.c.	- ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145)
k.k.	- ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.)
k.k.s.	- ustawa z 10.09.1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2018 r. poz. 1958 ze zm.)
k.p.a.	- ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.)
KAS	- Krajowa Administracja Skarbowa
KNF	- Komisja Nadzoru Finansowego
Konstytucja RP	- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
MFW	- Międzynarodowy Fundusz Walutowy
NBP	- Narodowy Bank Polski
NFZ	- Narodowy Fundusz Zdrowia
o.p.	- ustawa z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2018 r. poz. 900 ze zm.)
OFE	- otwarty fundusz emerytalny
PKB	- produkt krajowy brutto
Pr. bank.	- ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 2187 ze zm.)
r.i.o.	- regionalna izba obrachunkowa
RPP	- Rada Polityki Pieniężnej
TK	- Trybunał Konstytucyjny
u.f.p.	- ustawa z 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.)
u.o.n.f.p.	- ustawa z 17.12.2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1440).
UE	- Unia Europejska
VAT	- podatek od towarów i usług
ZUS	- Zakład Ubezpieczeń Społecznych

PRZEDMOWA

Praca *Finanse publiczne – zagadnienia ustrojowe i prawne* z założenia jest podręcznikiem akademickim z zakresu finansów publicznych skierowanym do studentów prawa, administracji, zarządzania, ekonomii, politologii. Jednocześnie jest to książka adresowana do prawników, urzędników administracji państwowej i samorządowej, pracowników banków i instytucji finansowych, organów kontroli i nadzoru, innych osób zajmujących się finansami publicznymi, wszystkich, którzy zmierzają do poznania problematyki finansów publicznych i prawa finansowego.

Opracowanie przedstawia zagadnienia prawne i ustrojowe (konstytucyjne) polskich finansów publicznych z elementami finansów publicznych innych państw (m.in. USA, RFN), a także z okresu II Rzeczypospolitej Polskiej.

Książka składa się z siedmiu rozdziałów. Rozdział pierwszy zajmuje się ogólnymi zagadnieniami publicznej działalności finansowej, a rozdział drugi charakterystyką instytucji i problemów prawa finansowego. Pozostałe rozdziały przedstawiają: finanse państwa, dochody publiczne i podatki, finanse samorządu terytorialnego, publiczne prawo bankowe (w tym pozycję i instrumenty działania Narodowego Banku Polskiego), finanse Unii Europejskiej.

W pracy analizowane są zagadnienia badane w literaturze prawniczej, ekonomicznej i finansowej oraz są przedstawione rozwiązania prawne wynikające z obowiązujących regulacji (głównie ustaw) współczesnego prawa finansowego. Praca nie wnika w szczególności uregulowania, celem pracy jest wskazanie instytucji podstawowych, syntetyczne ujęcie poszczególnych zagadnień, próba wyjaśnienia ich znaczenia. Chodziło o to, by praca zachowała odpowiedni poziom ogólności i syntezy. Ma pełnić funkcję podręcznika (nie komentarza).

Praca uwzględnia stan prawny na 20.08.2019 r.

Toruń, lipiec 2019 r.

Andrzej Borodo

FINANSE PUBLICZNE – ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. Pojęcie, przedmiot, cechy finansów publicznych

 Finanse są to **stosunki społeczne** występujące w ramach tworzenia, gromadzenia, wydatkowania, pożyczania, spłacania, oszczędzania i innego używania środków pieniężnych. Występują różne formy i przejawy działalności związanej z funkcjonowaniem pieniądza w społeczeństwie, państwie i gospodarce. Przy pomocy pieniądza dokonuje się nabywanie towarów i usług, realizowany jest podział dochodu narodowego. **Pieniądz** jest wytworem gospodarki towarowo-pieniężnej. Jest szczególnym towarem (o charakterze abstrakcyjnym, symbolicznym), który może być używany do zakupów wszystkich innych towarów. **Pieniądz gotówkowy** (banknoty, monety) ma prawo tworzyć (emitować) jedynie państwo poprzez swój bank centralny. Natomiast **pieniądz bezgotówkowy**, który ma postać zapisów na rachunkach bankowych, jest tworzony przez banki w procesie udzielania kredytów. 1

Pieniądz pełni **funkcje**: 2

- 1) **miernika wartości** (w związku z ustalaniem cen towarów i usług);
- 2) **środka wymiany** (w ramach zakupów i sprzedaży towarów oraz usług pomiędzy przedsiębiorcami, ludnością, innymi podmiotami, dzięki czemu odbywa się wymiana towarów i usług na rynku);
- 3) **środka płatniczego** (dokonywanie płatności regulujących zobowiązania pieniężne powstałe z wszelkich tytułów prywatnoprawnych, zwłaszcza w ramach wykonywania umów i tytułów publicznoprawnych, m.in. podatkowych);
- 4) **środka gromadzenia wartości i majątku**, tworzenia oszczędności.

Pieniądz występuje w obiegu transakcyjnym (pośredniczy w wymianie towarów i usług) oraz w obiegu dochodowym (w sferze tworzenia i wydatkowania dochodów). Rola pieniądza w systemie osiągania i wykorzystywania dochodów dotyczy dochodów uzyskiwanych przez ludność, państwo, inne podmioty uczestniczące w podziale dochodu. Uzyskiwanymi w procesie obiegu pieniądza dochodami są takie dochody, jak płace,

emerytury, podatki, dotacje¹. Są one efektem procesów pobierania, uzyskiwania dochodów w formie pieniężnej i ich realizacji (wydatkowania).

- 3 **Finanse publiczne** to gromadzenie **przez państwo** środków pieniężnych i dokonywanie wydatków (na podstawie gromadzonych środków) w celu realizacji zadań publicznych. Patrząc od strony terminologicznej, można stwierdzić, że finanse publiczne, publiczna działalność finansowa, gospodarka finansowa to pojęcia zbliżone, mają podobne elementy i treści². Działalność finansowa prowadzona przez państwo (finanse publiczne) to **uzyskiwanie środków pieniężnych oraz ich podział**, tj. kierowanie na poszczególne cele i zadania państwowe. Można mówić o finansach każdego podmiotu: państwa, samorządu, ludności, organizacji społecznych, organizacji międzynarodowych, przedsiębiorców, banków, korporacji. Finanse publiczne to **działalność państwa, samorządu, banku centralnego, innych podmiotów publicznych**.

 Głównym urządzeniem i narzędziem finansów publicznych danego państwa jest **budżet** – akt prawny, polityczny i finansowy określający pieniężne dochody i wydatki państwa. W ramach finansów publicznych bardzo istotna jest także działalność emisyjna i polityka pieniężna banku centralnego.

- 4 Przedmiotem publicznej gospodarki finansowej jest **z reguły przymusowe przejmowanie dochodów (od ludności i sektora prywatnego) i dokonywanie wydatków** związanych ze świadczeniem usług i dóbr zaspokajających potrzeby o charakterze publicznym. Gospodarka publiczna gromadzi dochody w sposób zakładający możliwość stosowania przymusu państwowego. Główne dochody publiczne – podatki, opłaty, składki – są świadczeniami przymusowymi. Gospodarka publiczna utrzymuje się głównie z obciążenia podmiotów prywatnych. Dochody gospodarki publicznej płyną z przymusowego i jednostronnego okrajania dochodów ludności i przedsiębiorstw. Natomiast przedsiębiorstwa prywatne (w odróżnieniu od gospodarki publicznej) zaopatrują się w środki w ramach produkcji, sprzedaży, wymiany³.
- 5 Publiczną działalność finansową (finanse publiczne) charakteryzują:
- 1) państwowa, a nie prywatna własność zasobów finansowych;
  - 2) kategoria zaspokajanych potrzeb (potrzeby publiczne, zbiorowe);
  - 3) przymus państwowy lub nadrzędność państwa;
  - 4) administracyjny, polityczny i parlamentarny proces podejmowania rozstrzygnięć w sprawach finansowych;
  - 5) ograniczenia w zakresie kształtowania długu publicznego.

¹ Por. S. Bolland, *Wstęp do nauki finansów*, Warszawa 1976, s. 16, 17.

² W. Wójtowicz (red.), *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, Kraków 2005, s. 17.

³ W. Gerloff, *Grundlegung der Finanzwissenschaft [w:] Handbuch der Finanzwissenschaft*, Tübingen 1952, s. 42.

 Działalność sektora publicznego charakteryzuje **metoda budżetowa**. Polega ona na tym, że usługa świadczona przez podmioty sektora publicznego nie jest określona przez zysk, lecz w trybie politycznej i administracyjnej procedury, opierającej się na wspólnych, społecznych celach (np. procedura uchwalania budżetu). Metoda budżetu jest przeciwieństwem **zasady rynku**. Przesłanką jednej jest osiąganie zysków, drugiej – polityczne, parlamentarne i rządowe procedury. Decyzje w zakresie działalności publicznej są wynikiem ścierania się poglądów, idei i interesów, tarć grup społecznych i politycznych. Droga parlamentarna, polityczna i administracyjna stanowi istotne kryterium wyróżnienia publicznej działalności finansowej. Pozwala ona oddzielić gospodarkę finansową kierowaną przez aparat rządowy od gospodarki finansowej kształtowanej przez podmioty prywatne⁴. 6

Finanse publiczne są bardzo istotnym, wiodącym składnikiem stosunków finansowych w danym państwie, ale nie jedynym. Obok nich występują finanse prywatne, w tym finanse przedsiębiorców, ludności, banków komercyjnych. **Działalność finansowa podmiotów gospodarczych**, handlowych, przemysłowych, finansowych, usługowych, mających z reguły formę spółek prawa handlowego, ma olbrzymie znaczenie społeczne i gospodarcze. Przejawia się ona w ich przychodach, kosztach, zyskach, opodatkowaniu, finansowaniu działalności bieżącej i inwestycyjnej. Podmioty gospodarcze zmierzają do maksymalizacji zysku i dominacji na rynku. Niektóre z nich są to podmioty o dużym kapitale, wielkich obrotach i dochodach. Podmioty gospodarcze – zarówno wielkie, jak i małe (np. firmy jednoosobowe, firmy rodzinne) – są głównymi dostawcami dochodów publicznych (podatków) przekazywanych na rzecz państwa, są także głównymi twórcami towarów i usług sprzedawanych na rynku, służących zaspokajaniu potrzeb indywidualnych (niepublicznych). 7

Występują odpowiednie relacje pomiędzy sektorem publicznym (świadczącym dobra publiczne) i sektorem prywatnym, nastawionym na zysk, stosującym mechanizmy rynkowe, produkującym dobra zaspokajające potrzeby indywidualne. Podczas gdy w sektorze publicznym istotnym ograniczeniem działalności są kwestie dotyczące długu i deficytu budżetowego, w sektorze prywatnym ograniczenia dotyczą granic i możliwości sprzedaży towarów i usług w danym segmencie rynku lub określonej dziedzinie działalności gospodarczej. Wśród jednostek sektora prywatnego szczególną rolę odgrywają banki komercyjne kreujące pieniądze (w formie kredytów) i świadczące różne usługi finansowe (rozliczeniowe, płatnicze, dotyczące prowadzenia wkładów, emisji papierów wartościowych i ich obrotu).

 Finanse ludności, nazywane czasem finansami gospodarstw domowych, łączą się z problematyką różnych form gospodarki finansowej osób fizycznych. Dotyczą wynagrodzeń, emerytur, oszczędności, kredytów konsumpcyjnych i hipotecznych, po- 8

⁴ Por. J. Burkhead, *Government budgeting*, New York–London 1956, s. 32 i n.; G. Colm, *Essays in Public Finance and Fiscal Policy*, New York 1955, s. 9.

Andrzej Borodo – profesor doktor habilitowany; nauczyciel akademicki i kierownik katedry na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy; do 2017 r. wykładał na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu; ekspert Sejmu, Senatu oraz innych instytucji publicznych; autor ponad 215 publikacji, w tym kilku monografii i podręczników, a także artykułów naukowych (również w języku niemieckim i angielskim), recenzji i glos; w latach 1993–1994 sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego Ośrodka Zamiejscowego w Gdańsku.

Podręcznik przedstawia zagadnienia prawne i ustrojowe polskich finansów publicznych, także z okresu II Rzeczypospolitej Polskiej, wraz z elementami finansów publicznych innych państw.

W książce omówiono takie kwestie, jak:

- ogólne zagadnienia publicznej działalności finansowej,
- charakterystyka instytucji i problemów prawa finansowego,
- finanse państwa oraz dochody publiczne i podatki,
- finanse samorządu terytorialnego,
- publiczne prawo bankowe (w tym pozycja i instrumenty działania Narodowego Banku Polskiego),
- finanse Unii Europejskiej.

Przejrzysty układ treści normatywnych, a także pytania kontrolne do każdego rozdziału mają ułatwić Czytelnikom przyswojenie zawartego w podręczniku materiału.

Książka jest przeznaczona dla studentów prawa, administracji, zarządzania, ekonomii i politologii. Jednocześnie jest to publikacja adresowana do prawników, urzędników administracji państwowej i samorządowej, pracowników banków i instytucji finansowych, organów kontroli i nadzoru, innych osób zajmujących się finansami publicznymi oraz wszystkich, którzy chcą zapoznać się z problematyką finansów publicznych i prawa finansowego.

LEXOTEKA
więcej niż podręcznik

Poszukaj pozostałych podręczników
dostępnych online

www.lexoteka.pl

9788381870511 W01P01

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8187-051-1

9 788381 870511